

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. LXXIII. Providendum Nementis vitio cantus daprauetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

PROVIDENDVM NE MENTIS

vitio cantus deprauetur.

§. EST tamen hic cautio adhibenda ne bonum opus vitio aut culpa deprauetur: ne quis voce ad ostentationem, ad lasciuiam, ad alios pertrahendos abutatur. *Vox superbia ministra diuinitus impeditur.* Canonicus quidam regularis, vt est in vita S. Lydunine virg. lib. 3. c. 1. apud Surium 14. Apr. vir ceteroquin pius, sed qui voce clara & canora cantans, vane glorie tentatione agebatur, feruenti spiritu dixit ad virginem S. Lyduniam: Quæso instanter ora Dominum, vt auferat à me, quod plus ei displicet in me, & saluti meæ præcipue impedimento est. Precatur illa & canora illa vox raucescit, consultiq; Medici varii nullum rauicitati diuinitus infligere remedium reppererunt. Monachus quidam Cisterciensis, vt est in illustrium istius ordinis virorum historia nobilissimæ vocis dono exultans, & non Dei, sed suam gloriam captans, cum admirabili vocis inflexione cantasset apparuit teter & fuscus specie pueri dæmunculus, & manibus plaudens & miro modo cachinnans exclamauit: O o bene cantauit, optime cantatum est. Gaudio triumphabat dæmon, non solum q; ille cantando oleum operamq; perdidisset, alios offendisset, tartareis spiritibus gratum officium præstitisset, sed & Deum, cui omnis displicet superbia, irritasset. Neq; ejusmodi cantum reponit Deus in thesauro suo, vt remuneret, sed diabolus in peram suam, vt supplicium exigat. *Diabolus in vocis vanitate exultat.* *Vox superba. Diaboli praeda.* Cesarius Heisterbachius libr. 4. Miraculorum c. 9. narrat quod cum in quadam Ecclesia Clerici, contenta voce & magno clamore, sine pietate cantarent, Religiosus quidam, qui intrerat, vidit in altiori loco stantem Diabolum, & dextera eorum voces captantem, & in saccum quem sinistra tenebat mittentem.

*Pius affectus
in canin ne-
cessarius.*

§. S. Auguſt. lib. 10. Conf. c. 33. plus delectari cantu, quam re quæ cantu auribus menti q; ingeritur, ſupplio dignum iudicauit eſſe peccatum: Cum inquit, mihi accidit, vt me amplius cantus, quàm res quæ canitur, moueat, pœnaliter me peccare confiteor, & tunc mallem non audire can-

Non cantu tantem. Addamus & nos, vel non cantare. Et S. Hier. ſuauias. ſed epist. 4. ad Ruſticum. c. 7. Dicaſ Pſalmum in ordine tuo, in quo animi pietas non dulcedo vocis, ſed mentis affectus queritur, dicente Apoſtolo: Pſallam ſpiritu, pſallam & mente. Et Concil. Aquigra-

*Quales deli-
gendi cano-
766.* nienſe cap. 132. & cap. 133. Tales, inquit, ad cantandum & pſallendum in Eccleſiis conſtituantur, quorum mens cum voce concordet, vt impleatur illud 1. Corinth. 14. Pſallam ſpiritu, pſallam & mente. Tales item eligantur, qui non ſuperbe, ſed humiliter & ſapienter debitas Domino laudes perſoluant, & ſuauiſſime lectionis & melodia & doctos demulceant & minus doctos erudiant, potiusq; exoptent in lectione vel cantu populi edificationem, quam popularem vaniſſimam adulationem.

*S. Ambr. l. 1.
off. c. 18. ſen-
ſim docet eſſe
canendum.
Qualia can-
tica uſur-
panda.* Sed & Synodus Mediolanenſ. ſub S. Carolo Borromæo, Anno 1569. cap. de Muſica & cantoribus; cantus & ſoni graues ſint, pii, ac diſtincti, & domui Dei, ac diuinis laudibus accommodati, vt ſimul & verba intelligantur, & ad pietatem auditorum excitentur. Concilium Tridentin. ſeſſ. 22. in decreto de obſer-

uandis & euitandis in celebratione Miſſæ. Ordinarii locorum Episcopi ab Eccleſiis muſicas eas, vbi ſiue organo ſiue cantu laſciuum aut impurum aliquid miſcetur, item ſeculares omnes actiones, vana, atq; adeo prophana colloquia, deambulationes, ſtrepitus, clamores arceant: vt domus Dei, verè domus orationis eſſe videatur ac dici poſſit. Idem de impudicis & variis cantionibus cauit Moguntiacum Conc. ſub Carolo Magno.

*Tragicus cā-
tus ab Eccle-
ſia arcendus.* §. Neque ſtenteus & inconditus quorundam boatus potius, quam cantus, probandus, qui more Theatrico ſiue tragœdorum more in Eccleſia vociferantur: vt tantum non ilia rumpant, contra quos agit S. Hieronymus in cap. 5. ad Ephes. v. 19. cantantes & pſallentes in cordibus vſtris Domino, & habetur cauſa. 2. cantantes diſt.

dist. 92. Audiant, inquit, hæc adolescentuli, audiant hi, quibus psallendi in Ecclesia officium est, Deo non voce sed corde cantandum, nec in tragædorum modum, guttur & fauces dulci medicamine collimendas, vt in Ecclesia theatrales moduli audiantur & cantica: sed in timore, in opere, in scientia Scripturarum. Quamuis sit aliquis, vt solent illi appellare, <sup>Raucus voca-
& sonorus</sup> vox, si bona opera habuerit, dulcis apud Deum cantor est. Sic virtute laudatet seruus Christi, vt non vox canentis, sed verba placeant, ^{dabilis can-}tor. qua leguntur, vt spiritus qui erat in Saule 1. Reg. 16. v. 23. ab eis eiiciatur, qui similiter ab eo possidentur, & non introducantur in eos, qui de domo Dei scenam fecere populorum. Cum a. hic ait S. Hieron. Deo non voce sed corde cantandum non intelligit solo corde, sed non sola voce cantandum, vt ex ipsius verbis perspicuum est. Qui psallendi officium in Ecclesia habent, &c. Et canere & psallere &c. Et sic cantet seruus Christus, &c. Videatur S. Thom. 2. 2. quest. 91. artic. 2. ad 2. Thomas Cantipratenus Proepiscopus Cameracen. libr. 2. Exemp. & Memorabilem sui temporis c. 4. §. 10. posteritati prodidit, quod cum solennem diem in Ecclesia partim communi, partim musico cantu celebrarent, super quendam in angulo consistentem & lugubri voce cantantem vox cælestis omnibus audientibus, & stupentibus insonuerit: Non est exauditus, nisi raucus. Confule S. Augustin. libr. 10. Confess. cap. 33. Triplex canendi usus in Ecclesia fuit, nam vt ait S. August. libr. 10. Confess. c. 33. S. Arhanasius in Ecclesia Alex. tam modico flexu, fecit sonare lectorem Psalmi, vt pronuncianti viciniore esset, quam canenti. In oriente verò idem vt testatur S. August. l. 9. Conf. cap. 7. (vnde & Mediolanensis Ecclesia sub Ambrosio, accepit) suauiori vocum concentu, qui audientium animos quantumlibet tristes mulcere posset, cantare consuevit. Ecclesia Romana mediam tenens viam cum suauitate grauitatem conjunxit, quam & Gallicana Ecclesia æmulata est.